

**Uunga siunnersuut: Kalaallit Nunaata imartaani akisussaaffeqarfiusumi
inuussutissarsiornikkut ingerlataqartarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. xx, yy
2015-imeersoq**

pillugu

Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliap

siunnersuutip aappassaaneerneqarneranut

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliap suliarinninnermini ilaasortarai:
Inatsisartunut ilaasortaq Siverth K Heilmann, Atassut, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Aqqaluaq B Egede, Inuit Ataqatigiit, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Justus Hansen, Demokraatit
Inatsisartunut ilaasortaq Suka K Frederiksen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Iddimangiiu Bianco, Inuit Ataqatigiit

1. Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Siunnersuutip siunertaraa sivilisunerusumik inuussutissarsiornikkut ingerlatat Kalaallit Nunaata imartaani akisussaaffeqarfiusumi ingerlanneqartut Naalakkersuisunit akuersissuteqarfigineqarnissaasa piumasaqaataanerata maleruagassiuunneqarnissaa aammalu akuersissummut taamaattumut atugassarititaasussanik piumasaqaateqartoqarsinnaasoq.

Inuussutissarsiornikkut ingerlatatut isigineqarnissamut ingerlatassap niuerneramik siunertaqarnissaa aammalu inatsisini allani imaluunniit nunani tamalaani isumaqatigiissutini, soorlu angerfigeqatigiissutini aamma nunani tamalaani isumaqatigiissutini, maleruagassiivigineqarsimanginnissaa pisariaqarpoq.

Umiarsuarmik nalinginnaasumik angalaneq kiisalu taakkunani inatsisit atorneqartussat ilaatigut immani pisinnaatitaaffiit pillugit imarsiornermut inatsimmi aamma nunani tamalaani isumaqatigiissummi pineqartunut ilaapput. Siunnersuummi taamaalilluni taamaallaat

ingerlatat nalinginnaasumik imaatigut angalanerup saniatigut ingerlanneqartut maleruagassiivigineqarput.

Inuussutissarsiornermut ingerlatanut maleruagassat nalinginnaasut, taamatuttaaq Kalaallit Nunaata imartaani atuupput, taamaalilluni ingerlatassat suliarineqarmissaannut sulinermi avatangiisit pillugit Kalaallit Nunaanni maleruagassat atuullutik.

2. Siunnersuutip Inatsisartuni siullermeerneqarnera

Inatsisissatut siunnersuut partiinit ataatsimut isigalugu taperserneqarpoq, taamaakkaluartoq inatsisissatut siunnersuutip oqaasertaliorneqarnera aalajangersakkallu ilaasa erseqqissusiat pillugit ataasiakkaanik oqaaseqaateqartoqarluni. Ajornartorsiut tamanna sulinermi paasinarsisinniaqqullugu Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliaq kaammattorneqarpoq.

3. Apeqqutit

Ataatsimiititaliaq siunnersuummik suliarinninnermini inatsisissatut siunnersuummi tunngavigineqartunik ataasiakkaanik qulaajaanissaq paasinninnissarlu siunertaralugit Naalakkersuisunut apeqquteqarsimavoq.

4. Siunnersuutip ilusiligaanera

Inatsisissatut siunnersuutip misissornerani Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutininik marlunnik saqqummiussinissaat pisariaqartinneqartoq Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq:

Inatsisissatut siunnersuut UKA15-imi siullermeerneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuut 1. januar 2016-imi atuutilissasoq inatsisissatut siunnersuutip atuutilerfissaa pillugu aalajangersakkami allassimavoq.

Siunnersuutip matuma aappassaaneernejarnissaanut inatsisip atuutilerfissaa pillugu allannguutissatut siunnersuummik saqqummiusseqqullugit Naalakkersuisut Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliamit qinnuigineqarput.

§ 4, imm. 4-mi allassimavoq. ”Naalakkersuisut VSB-ip suliarineqarnera kiisalu taanna pillugu nassuiaammik suliaqartarnej pillugit aalajangersakkannik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaapput”.

Inatsisissatut siunnersuut matumani pineqartoq naapertorlugu Naalakkersuisut aalajangersagaliulersaartut siuliani allassimavoq. Taamaaliormissamulli inatsisissatut siunnersuummi inatsisitigut ersarissumik tunngavissiisoqarsorinangilaq.

Inatsisissatut siunnersuut naapertorlugu aalajangersakkanik erseqqinnerusumik aalajangersaasinnaanermut inatsisissatut siunnersuutip pisariaqartinneqartunik tunngavissiisinnaaneranik qulakkeerisumik allannguutissatut siunnersuummik siunnersuutip matuma aappassaaneerneqarnissaanut saqqummiusseqqullugit Naalakkersuisut Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliamit qinnuigineqarput. Taamaaliorsinnaanatik Naalakkersuisut isumaqarunik tamanna inatsisissatut siunnersuutip aappassaaneerneqarnissaanut akissuteqaamminni nassuiaateqarfigeqqullugu Naalakkersuisut qinnuigineqarput.

4.1 Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatit

Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliap suliaminut atatillugu inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatit aamma misissorpai. Inatsisissatut siunnersuut sinaakkutitut inatsisaavoq sinerissamiit avammut 3 şmilimik killeqarfiup iluani inuussutissarsiornikkut ingerlatat ilaannut maleruagassiornissaq siunertaralugu Naalakkersuisunut arlalinnik piginnaatitsisoq. Paatsoortoqaqqunagu oqaatigineqassaaq Kalaallit Nunaata imartaani akisussaaffeqarfiusumi aalisarnikkut ingerlatat ingerlatallu allarpassuit inatsisissatut siunnersuummi maleruagassiorneqanngimmata.

Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatit inatsisip aalajangersimasup paasineqarnissaanik siunertaanillu itisiliissutitut atorneqartarput. Tassunga atatillugu inatsisissatut siunnersuummut matumunnga nassuiaatit ataasiakkaat suliarineqarnerat peqqissaarunneqarnerusimasinnaagaluartoq Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Inatsisissatut siunnersuummit matuma kinguliani allassimasumik issuaanermigut suna pineqarnersoq takussutissiussallugu ataatsimiititaliap tunngavissaqarsoraa.

Inatsisissatut siunnersuummi § 1-imi allassimavoq:

§ 1. Inuussutissarsiornikkut sivisunerusumik ingerlataqarnerit Kalaallit Nunaata imartaani akisussaaffeqarfiusumi umiarsuarnit suliarineqartut Naalakkersuisunit akuersissuteqarfigineqarnissaat pisariaqarpoq.

Aalajangersakkamut nassuiaat ima oqaasertaqarpoq:

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, sivisunerusumik inuussutissarsiornikkut ingerlatat Kalaallit Nunaata imartaani akisussaaffeqarfiusumi umiarsuarmit suliarineqartut, Naalackersuisunit akuersissummik peqarfigineqarnissaat piunasaqaataasoq. Inuussutissarsiornermi ingerlatatut isigineqarnissamut, ingerlatap niuerneramik tunngaveqartumik siunertaqarnissaa aammalu inatsisini allani imaluunniit nunani tamalaani isumaqatigiissutini, soorlu angerfigeqatigiissutini, nunani tamalaani isumaqatigiissutini ilaalu ilanngullugit, maleruagassiivigineqarsimannginnissai pisariaqarpoq. Akuersissummik peqarnissamik piunasaqaateqarnermi, taamaallaat ingerlatassat kissaatiginartut suliarineqartarnissaat qulakkeerneqassaaq.

Sivisuumik paasineqassaaq tassaasoq inuussutissarsiutitut ingerlatassaq sumiiffimmi ataatsimi piffissami sivisunerusumi ingerlanneqartussatut kissaatigineqartoq. Sivikitsumik ingerlataqarnerit ataasiaannartumik pisut taamaalillutik siunnersuummi pineqartunut ilaatinneqanngillat.

Taamaalilluni oqariaaseq ”piffissaq sivisunerusooq” qanoq kinguneqassanersoq inatsisissatut siunnersuummi ersarissumik allassimanngilaq. Inuussutissarsiutinik ingerlatsisut namminersortut inatsimmi tassani ilaatinneqarsinnaasut ingerlatassatut kissaatigisartik inatsimmi ilaatinneqarnerisooq ilaatinneqannginnersorluunniit ersarissumik takusinnaanngilaat. Taamaattumik nalunaarummik aalajangersakkanut siuliani taaneqartunut nassuiaataallunilu erseqqissaataasumik atuutsitsilemmissaq isumaliutigeqqullugu Naalackersuisut Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliamit **kaammattorneqarput**.

4.2 Tusarniaaneq

Siunnersuut piffissami 2015-imi 3. juunimiit 29. juunimut tusarniaanermut nittartakkamiitinneqarpoq kiisalu oqartussaasunut, kattuffinnut suliffeqarfinnullu makkununga tusarniaassutigineqarluni:

Naalackersuisoqarfinnut tamaginnut, KANUKOKA-mut, Søfartsstyrelsimut, Arktisk Kommandomut, NUSUKA-mut aamma Sulisitsisunut (GE).

Ukuninnga tusarniaanermut akissuteqaat tigeqarpoq:

Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfia, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut

Isumaginninnermullu Naalakkersuisoqarfik, Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik, Pinngortitamut, Avatangiisinut Inatsisinillu Atuutsitsinermit Naalakkersuisoqarfik, GE, KANUKOKA, Søfartsstyrelsi aamma Arktisk Kommando.

4.3 Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliap tusarniaanermut oqaaseqaatai

Piffissaq tusarniaaffiusoq sivikippallaaluatsiarloq Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliap isumaqarpoq. Naalakkersuisut tusarniaaffigisanik oqaloqateqarnerannit erserpoq inatsisissatut siunnersuutip inatsisinut allanut sanilliullugu killissaa taakkunanit nalornissutigineqartoq. Inatsisissatut siunnersuutip killissai nalinginnaasumik nassuiaatini Naalakkersuisut ajunngilluinnartumik nassuiarpaat. Tassunga atatillugu inatsisissatut siunnersuutip siunertarpiaa tusarniaaffigisanut taamatut aamma ersaritsigisumik Naalakkersuisut nassuiaatigisimasuuppasuk pitsaasimassagalarpoq.

5. Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Ataatsimiititaliap aallarniutigalugu inatsisissatut siunnersuutip matuma UKA15-imi siullermeerneqarnera innersuussutigissavaa, tamatumani siunnersuutip siunertarisaa anguniakkallu ataatsimut isigalugu taperserneqarlutik. Aatsitassarsiornermut atatillugu siunissami ingerlanneqarsinnaasut eqqarsaatigalugit Kalaallit Nunaata imartaani akisussaaffeqarfiusumi inuussutissarsiornikkut ingerlatanut maleruagassiornissaq isumatusaarnerusinnaasoq Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliap isumaqarpoq. Ingerlatat taamaattut maleruagassiornissaat ilaatigut inatsisissatut siunnersuutikkut anguniagaasoq Naalakkersuisut ataatsimiititaliamut akissutaanni allassimavoq (takuuk isumaliutissiisummut ilanngussaq).

2. Nunatta imartaani saviminissap usilersuutigeqqittarnissaanut tunngasumik

Naalakkersuisut piviusumik saaffiginnissummik tigusaqarsimapput.

Suliniut piviusoq tusarniaanermut nittartakkami takuneqarsinnaavoq:

<http://naalakkersuisut.gl/da/H%c3%b8ringer/Arkiv-over-h%c3%b8ringer/2015/Baffinland>

Aammattaaq aatsitassanik usilersuusseqqinnermut tamatumunngaluunniit assingusumik ingerlataqarnermut atatillugu VVM-imik suliaqartoqartarnissaata piumasaqaatigineratigut avatangiisinik illersuinissamut inatsisissatut siunnersuut una aqqutigalugu Naalakkersuisut piareersimaniarnerat ataatsimiititaliamit pitsaasutut isigineqarpoq.

Ingerlatassaq ingerlatassalluunniit sorliit maleruagassiuunneqarniarnersut inatsisissatut siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatini taasaqarfigineqarsimappata naatsumilluunniit

nassuiaatigineqarsimappata inatsisissatut siunnersuummi siunertarisaq anguniakkallu tigussaanutsumik paasineqarsinnaanerannut iluaqutaassagaluartoq Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Naalakkersuilli Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliamut akissuteqaamminni inatsisissatut siunnersuuteqarnerminni siunertarineqartoq naammaginartumik ersarissuseqartumik nassuiaatigigaat Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq.

6. Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai

Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai Naalakkersuisut siunnersuummi nassuiaatigaat. Inatsisissamik piareersaallutik suliaqarnerminni apeqqut tamanna Naalakkersuisut sukumiisumik paasinarsisissimagaat ataatsimiititaliamit tutsuigineqarpoq. Taamaattumillu annertunerusumik oqaaseqaateqarnissamut ataatsimiititaliaq tunngavissaqarsorinngilaq.

7. Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Ataatsimiititaliap isumaqatigiittup siunnersuut akuerineqassasoq.

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuut aappasaaniigassanngortippaa.

Siverth K. Heilmann,
Siulittaasoq

Aqqaluaq B. Egede,
Siulittaasup tullia

Justus Hansen

Suka K. Frederiksen

Iddimanggiu Bianco

INATSISARTUT

Naalakkersuisunut ilaasortaq
Vittus Qujaukitsoq/
MAANI

Ulloq: 12. aprili 2016
J.nr.: 01.36.02.03-00135

"Kalaallit Nunaata imartaani akisussaaffigineqartumi inuussutissarsiornikkut ingerlataqartarneq pillugu siunnersuummut" UKA 2015/146-mut atatillugu Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliamit apeqqutit.

Asasara Vittus

Inatsisissatut siunnersuut siuliani taaneqartoq Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliamit maanna suliarineqarpoq. Aalajangersakkat ilaasa imarisaannut siunertarisaannullu Naalakkersuisut paasinninnerata Naalakkersuisunit ataatsimiititaliamut erseqqissaatigineqarnissaa ataatsimiititaliap sulinermini killiffimmini pisariaqartippaa.

1. Siunnersuummi pingaarnertut siunertarineqartoq

Inatsisissatut siunnersuummi pingaarnertut siunertarineqartoq eqqarsaatigilluarneqarsimanngissorinarpoq. Siunnersuut ilaatigut ima siunertaqartoq saqqummiussissummi takuneqarsinnaavoq:

"Siunnersuutip kingunerissavaa imartatsinni inuussutissarsiornikkut ingerlatat sivisunerusut Naalakkersuisuniit akuerineqaaqqaartalissammata. Taamaaliornikkut isumannaarneqassaaq suliniutinut ingerlanneqartussanut atugassarititaasunik aalajangersaasoqarsinnaalernissaa, aammalu taamaallaat suliniutinik nunatsinnut iluaqutaasussanik ingerlatsisoqarsinnaalernissaa."

Saqqummiussissut ima paasineqarsinnaasorineqarpoq; inatsimmi amigaatip iluarsineqarnissaa, tassungalugu ilanngullugu sinerissamiit avammut 3 sœmilinik killeqarfiup iluani inuussutissarsiornikkut ingerlanneqartut Kalaallit Nunaannut iluaqutaanissaannik qulakkeerinissaq inatsisissatut siunnersuummi pingaarnertut anguniagaagunartoq.

Siunnersuummullu nalinginnaasumik nassuiaatini ima allassimasoqarpoq:

"Siunnersuummi inuussutissarsiornermik ingerlataqarnermit Kalaallit Nunaata imartaani akisussaaffeqarfiusumi ingerlanneqartumit, kisianni sivisussusaa eqqarsaatigalugu sulisut imaluunniit ingerlatseqatigiiffik Kalaallit Nunaanni akileraaruteqartinneqarsinnaatinnagit imaluunniit Kalaallit Nunaannut attuumassuteqartinnagit, pingaartumik Kalaallit Nunaata isertitaqarnissaata qulakkeerneqarnissaa siunertarineqarpoq."

1. Nunatta Karsiata isertitaqarnissaanik qulakkeerinnissaq siunnersuuteqarnermi pingaarnertut siunertarinqarnermaq imaluunniit Kalaallit Nunaata imartaani akisussaaffigineqartumi kissaatigineqanngitsumik ingerlataqarnik suliaqartoqalinninnissaata qulakkeerineqarnissaa siunnersuuteqarnermi pingaarnertut anguniarneqarnermaq paasissutissiissutigeqqullugu Naalakkersuisut qinnuigineqarput.

Inatsisissatut siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatini ilaatigut ima allassimasoqarpoq: *"Imartatsinni inuussutissarsiornikkut ingerlataqartarneq annertusiartormat pingaartinneqarpoq ataatsimut isigisumik tamatumunnga tunngatillugu inatsisiliornissarput, taamaalilluni taamatut suliniuteqartarnernut aalajangersakkanik pilersitsisoqarsinnaaqullugu."*

Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassaasa ataanni ima allassimasoqarpoq: *Siunnersuut inuussutissarsiornermut aningaasaqarnikkut ingerlaannaq sunniuteqassanngitsaq naatsorsuutigineqarpoq, tassami maannakkorpiaq ingerlataqarnik siunnersuummi pineqartunut ilaasunik ingerlataqartoqartoq isumaqartoqanngimmat.*

2. Suliassaqarfimmi tamatumani inatsisip iluarsivigineqarnissaanut piffissaq pisariaqartinneqartoq pillugu oqaaseqaatinik imminnut assortuuttunik oqaaseqaatit marluk siuliani allassimasut imaqarput. Inatsisissatut siunnersuutip matumani pineqartup maannangaq atuutsinneqartariaqalerneranut pisariaqartitsivinnerup tunuliaqutaasullu sukumiinerusumik nassuiaatigeqqullugit Naalakkersuisut ataatsimiititaliamit qinnuigineqarput.

2. Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai

Oqaatigineqareersutut Kalaallit Nunaata isertitaqarnissaata qulakkeerineqarnissaa siunnersuuteqarnermi pingaarnertut siunertarinqartoq siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatini allassimavoq.

Ilaatigulli siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai pillugit ima allassimasoqarpoq:

"Inuussutissarsiornermi ingerlatanut siunnersuummi pineqartunut ilaasunut tunngatillugu sunniutaasusaaq tassaassaaq, ingerlatassannik suliaqarnissamat akuersissummik qinnuteqartariaqartussaanera, VSB-imik suliaqartoqassasoq ilimanarluni kiisalu aamma Namminersorlutik Oqartussanut akiliummik akiliisoqartartussaassalluni".

1. Namminersorlutik Oqartussanut akiliummik akiliisoqartarnissaa ilimanarsinnaasoq inatsisissatut siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassaanni allassimavoq, taama oqarneq Kalaallit Nunaata isertitaqalernissaa inatsisissatut siunnersuummi pingaarnertut siunertarinqartumut tamanna qanoq naapertuutsigaa?
2. Akiliummik akiliisoqartarnissaa ilimanarsinnaasoq inatsisissatut siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassaanni Naalakkersuisut allammata tamanna ima

paasineqarsinnaavoq pisut inatsisissatut siunnersuummi ilaatinneqartut ilaanni akiliuteqaqqusisannginnissaq inatsisissatut siunnersuummik suliarinninnerminni Naalakkersuisut isumaliutigisimasinnaagaat. Tamanna pillugu ataatsimiititaliamit eqqarsaatigineqartut Naalakkersuisunit qanoq isumaqarfigineqarpat?

3. Inuussutissarsiornikkut ingerlataqarnissamik akuersissuteqarnermut atatillugu sulianik ingerlatsinermit aningaasartuutit inuussutissarsiornermik ingerlataqartut akiliinissaat naatsorsuutigineqartoq siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassaanni Naalakkersuisut sooq oqaatigisimanngilaat?

3. Inatsisissatut siunnersuummi inuussutissarsiornikkut ingerlatat sivilunerusut nassuiarneqarnerat

Siunnersuummi § 1-imi allasimavoq, *"Inuussutissarsiornikkut sivilunerusumik ingerlataqarnerit Kalaallit Nunaata imartaani akisussaaffeqarfiusumi umiarsuarnit suliarineqartut Naalakkersuisunit akuersissuteqarfigineqarnissaat pisariaqarpoq"*.

Aalajangersakkamut nassuiaatini ilaatigut ima allasimasoqarpoq:

"Siviluumik paasineqassaaq fassaasoq inuussutissarsiutitut ingerlatassaq sumiiffimmi ataatsimi piffissami sivilunerusumi ingerlanneqartussatut kissaatigineqartoq. Sivikitsumik ingerlataqarnerit ataasiaannartumik pisut taamaalillutik siunnersuummi pineqartunut ilaatinneqanngillat".

Oqaaseqatigiit "inuussutissarsiornikkut ingerlataq sivilunerusoq" inatsimmik atuisunit qanoq paasineqassanersoq § 1-imut nassuiaatini aalajangersakkamilu erseqqinnerusumik nassuiarneqarsorinangilaq.

1. Oqaaseq "sivilunerusoq" Naalakkersuisut paasinninnerat malillugu piffissamut qanoq sivilutigisumut atuuppa? "Inuussutissarsiornikkut ingerlataq" sivilunerusoq Naalakkersuisut isumaat malillugu sivikinnerpaamik qanoq sivilussuseqarnerasoq nassuiaatigeqqullugu Naalakkersuisut qinnuigineqarput.
2. Aalajangersagaq suliani taaneqartoq tassungalu nassuiaatit aqutigalugit sinerissamiit avammut 3 sivilinik killeqarfiup iluani inuussutissarsiornikkut ingerlatassatut kissaatigineqartoq qanoq ilisukkut inatsimmut ilaasutut inuussutissarsiornikkut ingerlatsisunit paatsuugassaanngitsumik erseqqiluinnaartumillu nalilernerqarsinnaasutut Naalakkersuisut isumaqarpat?
3. Inatsisissatut siunnersuummi § 1-ip eqqortumik qanoq paasineqarnissaa pillugu ingerlatsisut inatsisissatut siunnersuummi pineqartut paatsuungaqqunagit allannguutissatut siunnersuummik erseqqissaataasumik siunissami saqqummiussinissaq Naalakkersuisut isumaliutigilersaarpaat?

4. Inatsisissatut siunnersuummi inuussutissarsiornikkut ingerlatat nassuiarneqarnerat

Inuussutissarsiornikkut ingerlatat sorpiaat inatsisissatut siunnersuummi maleruagassiuunneqarniarnersut nassuiarneqanngilaq. Tamatumani suut pineqarnersut

tamatunngaluunniit assersuutini inatsisissatut siunnersuummi nassuiaatiniluunniit Naalackersuisut saqqummiussingillat.

1. Taamaattumik inuussutissarsiornikkut ingerlatanik inatsisissatut siunnersuummi maleruagassiuunniarneqartunik aalajangersimasunik pingasunik assersuusioqqullugit Naalackersuisut ataatsimiititaliamit qinnuigineqarput.

5. Inuussutissarsiornikkut ingerlatat kissaatigineqanngitsut nassuiarneqarnerat

Kalaallit Nunaata imartaani kissaatigineqanngitsumik ingerlatanik suliaqartoqalernissaa pinngitsoortinniarlugu siunnersuut aamma saqqummiunneqartoq inatsisissatut siunnersuummi nassuiaatinilu allassimavoq. Tamannali pillugu inatsisissatut siunnersuummi nalinginnaasumillu nassuiaatini aalajangersimasumik allassimasoqanngilaq.

1. Taamaattumik ingerlatanut kissaatigineqanngitsunut siunnersuutikkut pinngitsoortinneqartussatut siunertarinqartunut naammattumik amerlassusilinnik assersuusioqqullugit Naalackersuisut ataatsimiititaliamit qinnuigineqarput.

Allakkat Naalackersuisoqarfimmit tiguneqarnerannit kingusinnerpaamik ullut arfineq pingasut kingorna akissut tiguneqassasoq Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliamit qinnutigineqarpoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Siverth K. Heilmann

Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliap siulittaasua

Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliaq
E-mailikkut nassiussaq
/ TAMASSA

UKA15/UPA16/146-mi "Kalaallit Nunaata imartaani akisussaaffeqarfiusumi inuussutissarsiornikkut ingerlataqartarneq pillugu siunnersuut"-mut tunngatillugu Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliamit apeqqutit.

Qulaanut tunngasunik apeqqutinik arlalinnik Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliaq nassiussaqaarsimavoq.
Matumuuna taakku akissuteqarfigissavakka.

19-04-2016
Sags nr. 2015 - 3651
Postboks 1601
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 32 56 00
E-mail: isin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

1. Siunnersuummi pingaarnertut siunertarineqartoq

1. Siunnersuummi pingaarnertut siunertaq tassaavoq nunatta imartaani inuussutissarsiornikkut suliaqarfisani Kalaallit Nunaata Nunatta Karsianut isertitaqarnissamik qulakkeernissaanut periarfissamik isumannaarinissaa. Suliarisanik kissaatigineqanngitsunik suliaqartoqarnerup isumannaarsinnaanerani siunnersuutip tamanna ilutigalugu periarfissiinera imaaliannaq siunnersuutip siunertaanut akerliunngilaq. Taamaalilluni siunnersuut arlalinnik siunertaqartutut oqaatigineqarsinnaavoq, taamaattorli Naalakkersuisut isumaat malillugu tamanna eqqarsaatigilluagaanngitsutut isikkoqanngilaq, pitsaasumilli inatsisilioriaatsimut takussutissaalluni.

2. Nunatta imartaani saviminissap usilersuutigeqqittarnissaanut tunngasumik Naalakkersuisut piviusumik saaffiginnissummik tigusaqaarsimapput.

Suliniut piviusoq tusarniaanermut nittartakkami takuneqarsinnaavoq:

<http://naalakkersuisut.gl/da/H%c3%b8ringer/Arkiv-over-h%c3%b8ringer/2015/Baffinland>

Siunnersuut akuersissutigineqassanngippat akiliutissamik akileeqqusinissaq, imaluunniit suliap isumaginnissaanut erseqqinnerusunik atugassaritanik aalajangersaanissaq pisinnaassanngillat, taamaattumik siunnersuut piaarnerpaamik akuersissutigisariaqluni.

Nassuiaatini allasimasutut siunnersuummi ilaasussanik allanik sulianik ingerlatsisoqanngilaq. Taamaattorli maannakkut immikkut inatsisilik inatsisilersugaanngitsunik imartami inuussutissarsiutinik suliaqarnissamut allanik periarfissaqartoqarsinnaanera naatsorsuutigeriaannaavoq. Taamaalilluni pissutsinik taama ittunik ilisimaneqanngitsunik inatsisilersuisinnaanissaq siunnersuutip qularnaarjaa.

Taamaattumik suliaasaqarfimmi inatsisiliorinissamut pisariaqartitsineq pisumik piviusumik tamakkiisumik ilaatigut tunngaveqartinneqarpoq, kiisalu siunissamut piareersimanissaq pillugu Naalakkersuisunit kissaatigisamit.

2. Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai

1. Kalaallit Nunaata isertitanik aalajangersimasunik qulakkeernissanik siunertamut akiliutigisassat aalajangersorsinnaanerat imaaliannaq tulluurtupilussuavoq. Uiggiut "sinnaaneq" tassaavoq inatsisilioriaatsimi piunasaqaat, akiliummillu

aalajangersaanissamut tunngavigisassaq tassaasoq nioqqutigisatut/pilersuutitut ilutsumik ilaasa akiliutigisassap akilernissaanut piunaffigisaannik peqartoqarnissaanik takussutissiisoq. Pilersuut tassaasinnaavoq tunissassiorfissuarmi suliarisamut Kalaallit Nunaata imartamik atugassiinera.

2. Oqaatigineqartutut uiggiummik ”-sinnaanermik” atuineq inatsisilioriaatsimi piunasaqataasoq. Aallaavigisaaq tassaavoq sapinngisamik akiliummik aalajangersaasoqassasoq. Taamaattorli qulaani nalunaarsorneqartutut pisumik inuussutissarsiummik ingerlataqartumik pilersuummut aalajangersimasumut atuisinnaaneranik piunasaqartitsivoq, tassani taamaalilluni tassaasinnaalluni suliap isumaginissaanut Namminersorlutik Oqartussat imartamik ilaanik atuisitsitsinerat.

Suliat allatut ittumik Kalaallit Nunaannut iluaqutaalissaneranik nalilersukkanik pisoqarsinnaavoq, imatut iluseqartunik akiliuteqarnissamik piunasaqaateqartoqarani. Assersuutigalugu tassaasinnaavoq VSB-p inuiaqatigiinni aningasaqarnikkut immikkut ittunik iluanaarutunik allanik nalunaarsuinerat, soorlu nunatsinni suliffeqartitsinermik annertuumik, ilaatitaallutik nunatsinni pilersuisooqataasunik ilanngussuinerit il.il. Taamatut pisoqarneratigut Kalaallit Nunaata iluanaarutissat arlallit pissarsiareriissavai, ilanngullugit tamatumuuna akileraarutunik akiliisoqarnerani isertitassat.

3. Pisortat suliarisaannut akiliuteqarnissat nalinginnaasumik nassuiaatini ilaatinneqanngillat, taamaattorli § 6, imm. 3-mut oqaaseqaatini allasimapput.

3. Inatsisissatut siunnersuummi inuussutissarsiornikkut ingerlatat sivilisunerusut nassuiarneqarnerat

1. Sivilisunerusumik ingerlataqarnertut suut isigineqarsinnaanerannut naleqqiullugu aqutsisoqarfimmi aalajangersimasumik missiliuteqarnissaq aalajangersakkap nalunaarsorpaa. Taamaattumik sivilisunerusumik ingerlataqarnerup suunerata nalilerneqarnera najoqqutassanik pingaarutilinnik tamanik ilanngussereernikkut pitsaasumik suliamik isumaginittarnermut nalinginnartut atugarisassat malillugit nalilersugaasarpooq. Taamaalillutik siunnersuummi takuneqarsinnaasutut sivikitsumik ingerlatat ataasiaannarlutik pisut ilaatinneqassanngillat.

Ataasiaannarlutik pisutut suut isigineqassaneranut aalajangiinermut nalinginnaasumik piffissamik atuinissatut naatsorsuutigisaaq pingaartinneqartassaaq.

Assersuutigalugu tassaasinnaavoq sapaatip akunneranik ataatsimik sivilisussuseqartumi angallatip kiffartuussissutit umiarsuarmik iluarsaassinera. Paarlattuanilli pisarput suliat inuussutissarsiummik ingerlataqartup imartami ataavannerusumik iluarsissummik kissaatigisaaq ilaatinneqassaaq.

Missiliuteqarnissaq aalajangiunnissaanik siunnersuut kaammattuuteqarpoq. Aallaaviatigut siunnersuutit avataaniissapput suliat qaammat ataaseq inorlugu isumagineqartut, pineqanngippata pissutsit immikkut ittut, suliarisap ilaatittariaqarnerannik innersuussisut.

2. Sivisunerusutut iluseqarnissaq pillugu siunnersuutip piumasaqaataata iluaniinnissaanut suliarisami iluseqarnissaanik inuussutissarsiummik ingerlataqartoq pitsaangaatsiartumik ilimagisaqassanera Naalakkersuisut isumaqarput. Suliaqarfigisaminik inuussutissarsiummik ingerlataqartumut nalinginnarmik imarsiormeramik suliaqarnerminik, imaluunniit Imaani pinsinnaatitaaffiit pillugit nunat tamalaani isumaqatigiissut malillugu annertunerusumik umiarsuarmit inuussutissarsiummik suliamik sivisunerusumik ingerlataqarnerminik tamanna qularuteqarnissamik tunngavissiissanngitsoq nalilerneqarpoq.

3. Naatsorsuutigisat paarlattuannik tamanna pillugu qularaqassappat Naalakkersuisut ilitsersuusiorsinnaapput. Taamatuttaaq suliap pineqartut nalilersornissaa siunertaralugu inuussutissarsiummik ingerlataqartoq tamatigut aqutsisoqarfimmu saaffiginnissuteqartarsinnaavoq.

4. Inatsissatut siunnersuummit inuussutissarsiornikkut ingerlatat nassuiarneqarnerat

1. Qulaani pineqartoq pivisorpiatut assersuut, tusarniaassutinik nittartakkamik innersuuteqarfiusoq, saviminissamik usilersoqqinnermut tunngasoq Naalakkersuisut innersuutigeqqissinnaavaat.

5. Inuussutissarsiornikkut ingerlatat kissaatigineqanngitsut nassuiarnerat

1. Suliamik tamakkiisumik nalilersuineq tunngavigalugu aqutsisoqarfiup missiliuineramik suliaqarnissaa kaammattuutigeqqinneqarpoq. Pisup qanoq ittuunera malillugu akuersissutip tunniuttariaqannginneranut arlalippassuarnik tunngavissaqarsinnaavoq. Taamaalilluni suliaq pineqartoq immikkut ittumik mingutsitsisuussappat, imaluunniit sumiiffimmi unioqqutitsinani suliarisamut, soorlu aalisarnermut piniarnermullu ilaalu ilanngullugit ataqatigiissinneqarsinnaanngippat akuersissummik nalunaarutiginnittoqassannginneranut periarfissaqarpoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Vittus Qujaukitsoq